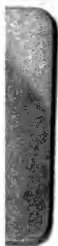
LOF-BAZUIN, TER EEREN VAN DE WEL ED. GROOT AGTBAARE...

Nicolaas Hoefnagel

LOF-BAZUIN,

TER EEREN

VAN DE WEL ED. GROOT ACHTBAARE REGEERING

VAN

AMSTERDAM,

Strekkende tot een Schrik Trompet, voor de

LIEBEL-SCHRYVERS

Door het Uitgalmen,

Waar zyt gy laagbezielde Verraders van uw Vaderland, in wat hoek verbergd gy uw Mislyders van uw Tyd- en Landgenooten, nu Amſtels Vaderen Deugd en Trouw over uw Leugens zeegenpraald. Zo die van het ſchandelyk Pasquil, de zo zeer berugte Aanſpraak, als de Twee Laſterſchriften het waare Daglicht en de Rechtsgeleerde Memorie genaamd.

Door een Getrouwe VADERLANDER.

Alom te bekoomen.

LOF-BAZUIN,

TER EEREN

VAN DE WEL ED. GROOT ACHTBAARE REGEERING

VAN

AMSTERDAM.

Als 'er immer zo in de daagen onzer Voorvaderen als die wy zelve beleefd hebbe, en nog beleeven, een voorval in de Jaarboeken gevonden word, waar in Getrouwheid, Deugd en Wysheid Gezeegenpraald heeft, over Verraadery, Ondeugende, Verfoeijelyke en Domme Onkunde, dan is het Heeden, ja Heeden.

Dus wel te recht, durf ik tartende uitroepen, *waar zyt gy laagbezielde Verraders* van uw Vaderland, in wat hoek verbergd gy uw kwaad zaijende Liebel-Schryvers zo van het ſchandelyk Pasquil die zo zeer beruchte *Aanſpraak*; als van de twee Laster-ſchriften, genaamd het *Waare* DAGLICHT en de RECHTSGELEERDE *Memorie?* Waar herhaal ik blyft gy nu met uw vuil belang zoekende Boekverkoopers? die zich niet geſchaamd hebben Liebellen uit te geeven, tegens de getrouwſte Magiſtraat die 'er leefd.

 Doch

Doch wat behoef ik uw, kwaad zaijende Meubelen, in Neerlands Gemeenebest ook uit te tarten? ik weet het is maar tyd en moeite verſpild; alzo gy uw voor het tegenwoordige wel verbergen zult, nu de tyd de Waarheid en Vaderlyke zorgen door Amſtels Regeering betoond, ontdekt heeft.

Het is uw ook geraaden, want ſchoon gy door uw Schendtaal, tot nog toe de Goddelyke en Aardſche Rechtelyke Straffen ontkoomen zyt, zo zoude het echter wiskunstig volgen, dat al was Themis te groot en edelmoedig dat zy uw loon na verdienste gaf, de goede Gemeenten, Inboorlinge en Inwoonders deezer Landen, die gy verraderlyk getracht hebt te misleiden, en welke door de aanhoudende Getrouwheid van *Amſtels Vaaderen* de oogen geopend zyn, deeze Gemeenten herzeg ik, hunnen wraak zoud gy niet ontgaan.

En geen wonder! want, wie dat een Vaderlandſche Ziel bezit, moet gevoelig weezen, en met afgryze en Verfoeijing zulke laage Schepſels beſchouwen, die zich misſchien door Engelsch Goudt hebbe laaten omkoopen, om als Verraders van hun Vaderland de getrouwe Burgers en Ingezeetenen te misleiden, en tegens hunnen Lieve, Getrouwe Overigheeden op te hitzen.

Welaan myn Geliefde Land- en Tydgenooten; laaten wy eens de Deugden onzer Amſtelvaderen, en derzelve Wel Edele Groot Achtbaaren arbeid van naby beſchouwen, ik twyfel niet, of wy alle zullen zien en bevinden, dat het die Vaderen zyn, aan wien wy naast den Almachtige God te danken

heb-

hebben, dat wy onze Commercie en met haar ons Land niet te grond hebben zien gaan.

Wie is het geweest, anders als de getrouwe MAGISTRAAT van Amfterdam, van welke bereids in den Jaaren 1770. Blyke gevonden worden, van hunne bereidwilligheid, en gereedelyke toeftemming, om zich te voegen volgens het begrip der STAATEN GENERAAL alsdat van zyne *Doorl.* HOOGHEID en den RAAD van STAATEN, om niet alleen de vervallen Zee-Macht maar ook de Land-Macht te verfterken?

Dus vervald de Befchuldiging, welke de Liebel-Schryvers ten laste der Achtbaare Raad van *Amfterdam* fchaamteloos durve inbrengen, als of hun Wel Ed. Groot-Achtbaare de geene geweest hebben, die zyne *Hoogheid* en den *Raad* van *Staaten* zoude hebben gedwarsboomd, in het heilzaam oogmerk, tot de vermeerdering der Land-Macht.

Het is al te onbefchaamd geloogen, de laster waar meede Laage Liebelfchryvers de *Regeering* van *Amfterdam* durve befchuldigen, blykt klaarlyk, wanneer men het zo Godvrugtig als Vaderlands Werkje, *Vriend Broederlyke Onderrichting en Vermaaning* leest, daar duidelyk uit de Refolutien van de Vroedfchap der Stad van *Amfterdam* word aangetoond, hoe Commisfarisfen van den *Achtbaaren Raad* bevonden hebben, de Regeering der Stad Amfterdam altoos zelve voor de vermeerdering der Land-Macht gepaard, met die der Zeemacht geweest hebben, zonder te verzuimen, de noodige maatregulen mede te willen neemen, waar uit de onkoste tot beide goedgemaakt moest worden.

Het

Het is bekend, hoe de Lasterpennen geduurig aankoomen; met te zeggen als zyne HOOGHEID HOOGDESZELFS zin had gehad, ons Zee-weezen nimmer in zulk een vervallen Staat zoude hebben geraakt, om zulks te bewyzen, brengen zy by, de Verklaaring welke zyne HOOGHEID en den RAAD van STAATEN in den Jaare 1770. hebben gedaan, in deezer voegen. „ *Ende wat nu de tegenwoordige toeſtand van 's Lands* „ *Zeemagt aangaat*, indien alzo nog verdiend genaamd „ te worden, *dan waar van oudstyds het aanzien van* „ *den Staat merklyk pleeg af te hangen, als moetende* „ *daar op berusten, de* VYLIGHEID van de gewigtigſte „ gedeeltens van dien, welke aan de Zee geleegen „ zyn, en ook daar mede na haar behooren beſchermd „ worden, de Koophandel en Zeevaard, de eenige „ bron waar door de welvaard in deeze Landen kan „ worden aangebragt; zo zal niet noodig weezen daar „ van veel op te haalen, als te zigbaar en te zeeker „ zynde, dat dezelve zig bevind in een beklaaglyke „ toeſtand: *terwyl hoe zeer de Collegien ter Admiraliteit, uit hunne gewoone Inkomſte, Jaarlyks nog al* „ *eenige Fregatten* ter Zee *uitrusten, dezelve echter niet* „ *in ſtaat zyn, zo veel te kunnen bybrengen, als volſtrekt* „ *vereischt zoude worden*, om den Zeedienst in ſtaat te „ houden, *en de Vreede al was het alleen met de Baryſche Roovers*, naar behooren *te doen eerbiedigen*; „ zonder eens te denken op het geene de voorzigtigheid vordert, dat in alle gevalle tot dekking der „ Kusten en Zeegaaten, tegens alle voorvallen, in „ gereedheid zoude behooren gehouden te worden; „ *en verre van te ſpreeken, wat vereischt zoude wor-*

„ *den*,

„ *den, om* de Republicq de naam van Zeemogenheid
„ nog met eenig recht te doen verdienen; *voor waar*
„ *dan, met betrekking tot die zekerheid der* Republicq,
„ *weegens* de zaaken van de Zee: *dezelve is in een*
„ *veel* ZWAKKER gesteltenis als die te Landen: *daar*
„ *nogtans byaldien die* ter Zee, *als eertyds; den voor-*
„ *rang niet zoude verdienen, dezelve echter van zo veel*
„ *gewigt voor het geheele lichaam van den Staat als*
„ *nog te houden is, dat dezelve in alle gevallen met*
„ *de bescherming van de Republicq te Lande* GELYKE-
„ LYK *moet gaan, en niet dan op de versterking van*
„ BEYDEN TE ZAAMEN *behoord gedagt te worden; als*
„ even gewigtige en gegronde redenen, dienende, om
„ de Bondgenooten *zo wel* het meerder uitrusten van
„ Scheepen, als het maatig vermeerderen der Militie
„ *te* moeten aanraden.

Geen Sterveling van het allerminste begrip, is zo onvatbaar of verstaat, dat Zyne HOOGHEID en den RAAD van STAATEN de noodwendigheid van Neerlands Zeemacht booven dien van de Landmilitie stelden.

Dat de *Heeren* STAATEN GENERAAL van het zelve begrip zyn geweest, blykt, alzo Hun Ed. Mog. niet verzuimd hebben, zedert den Jaare 1770. Om gedurig by alle geleegentheden, op het sterkste aan te dringen, dat de Zee-Macht vermeerderd diende te worden. Ja, in den Jaare 1770. in een Brief over de Herstelling van 's Lands vervallen Zeemacht meldende, bekende H. H. Mog. opentlyk te schroomen, om in 't breede over Neerlands Zee-Weezen te spreeken, om dat dezelve tot zulk een laagte was gedaald,

 dat

dat den Staat zich naauwelyks een Zee-Mogenheid durft noemen: dus waaren H. H. Mog. wyſelyk van Conſept, dat hoe laag het ook gekoomen was, hoe noodzakelyker het zoude zyn, dat men zyn Hoogheid in ſtaat zoude ſtellen, om in Hoog-Deszelfs Post, als Admiraal Generaal die daaden te verrichten, die de Republicq haare oude Luister kon geeven.

Nu is de vraag maar aan die laagbezielde, en door Engelsch Goud omgekogte Verraderlyke Schryvers van hun Vaderland en Lasteraars van Amſtels Getrouwe Vaderen; waar dat zy mede bewyzen willen, dat de Regeering van Amſterdam, H. H. Mog. zyn Hoogheid of de Raad van Staaten betreffende deeze vermeerdering, niet alleen van de Zee-macht maar ook van de Land-Militie hebben gedwarsboomd?

Neen Braave, Getrouwe, Tyd, Land- en Stadgenooten, geloofd zulke vervloekte taal niet, welke voortgevloeid is uit de Pennen van Verraderlyke Schryvers.

Gy kund van het tegendeel overtuigd worden, leest ſlegts het Dierbaar voornoemde Vaderlands klynoot, *Vriend, Broederlyke Onderrichting en Vermaaning*, het welk voor een Stuiver te bekoomen is, en nog wel zo, dat het zuivere Voordeel daar van aan de Nederduitſche Gereformeerde Diaconie te Amſterdam uitgekeerd moet worden; dien volgens kund gy myn Tyd, Land en Stadgenooten begrypen, den Schryver als een Vaderlander, zonder eyge belang gewerkt heeft: in het zelve Werkje, zult gy op pag. Neege en Tien vinden, hoe de Heeren Commisſarisſen van den Achtbaaren Raad der Stad Amſterdam

bevon-

bevonden hebben, dat by verfcheiden befluiten van dezelve Raad, op de Generaale Staaten van Oorlog, in den Jaare 1770. en vervolgens eenige Jaaren laater genoomen, de Heeren Afgevaardigden der Stad *Amfterdam* ter Vergadering van HOLLAND, altoos zyn gelast geworden, zo wel de Land- als Zee-Magt, overeenftemmende met de Inzichten van de STAATEN GENERAAL zyne HOOGHEID en den RAAD van STAATEN te helpen bevorderen.

Nog fterker: aldaar zult gy het onloochenbaar bewys vinden, der oprechte voorneemens van Amftels braave Vaderen, om niet alleen gaarn te willen mede werken aan het voorftel van zyne HOOGHEID en den RAAD van STAATEN tot *eene matige en onkostelyke Verfterking van de Milietie te Lande en tot de herftelling der* ZEE-MAGT, maar dat die zelve Wel Ed. Gt. Achtb. Raad, by haar befluit van den 16 Maart 1774. nog verder is gegaan, ja aangebooden heeft, om een zaak van zulk een groot gewigt, tot een gewenscht einde te brengen, dat niet alleen de Zee-Macht maar ook de Land-Macht, byaldien de verbeetering daar door maar konde verworven worden, alles te doen wat moogelyk was, mits dat dan ook inderdaad ftaat gemaakt kon worden, op de daadelyke toetelling der Penningen door de Bondgenooten, voor *Jaarlykfche uitrusting ter Zee beloofd*; en de Bondgenooten dien volgende zich zoude laaten welgevallen, de by het gemelde befluit van den ACHTBAARE RAAD en by het befluit van de STAATEN van HOLLAND van den 21. April 1774. voorgeflaagen Zeekerheden.

Meerder zal ik hier niet aanhaalen, die 'er volkoo-

meher van onderricht gelicfd te zyn, wyze ik tot het gem. Werkje: *Vriend*, *Broederlyke Onderrichting en Vermaaning* zelve. Het is genoeg dat ik aantoon de Cordate Resolutie van de Wel Ed. Gt. Achtb. MAGISTRAAT van *Amsterdam*, dat niemant greetiger dan zy bereid zyn geweest, om deeze Landen in een Magtiger en Weerbaarder stand te brengen, en om de propesieties, zo van de STAATEN GENERAAL, als van zyn HOOGHEID en de RAAD van STAATEN, in alle deelen te ondersteunen.

Nogtans hoe bekend zulks is, durve de lasterlyke Liebel-Schryvers, deeze Groot Achtbaare Raad beschuldige, dat zy de heilzaame oogmerken van zyn Hoogheid wederstreeft, of gedwarsboomd hebben. Hier toe gebruiken deeze Zaaijers van kwaad Zaat, de Brief van de *Heeren Staaten Generaal* der Vereenigde Nederlanden, geschreeven in den Haage den 20 Juny 1778. en dienende tot aandrang, van eene daar bygevoegde Brief van den RAAD van STAAATEN, met een Plan ter vermeerdering van 's Lands Militie met 1312. Paarden en 13797. Hoofden, nevens het beloop der Soldyen, Stafs Tractementen, en Recruutgelden, op den 8 July van dit zelve Jaar 1778. ter vergadering van de STAATEN van HOLLAND ingekoomen, en overgenoomen.

Dit Plan ter vermeerdering van de Land-Militie neemen de Lasteraars der Wel Ed. *Groot Achtb.* MAGISTRAAT tot een Bazis, voorgeevende dat H. E. Gt. Achtb. de oorzaak zyn door hunne toestemming daar niet toe te hebben willen geeven, door die reeden onze Militie te Lande niet vermeerderd is geworden,

en

en wy derhalve aan de Land-Zyde voor Vrankryk blood leggen, door de zwakheid en het weinig getal onzer Troupen.

Niemand denke ik zal my bedisputeeren, wanneer deeze reeden die de Lasteraars geeven, door eenvoudige geleezen word, of het is hun weinig kunst Lieden te misleiden, die van het voorige onbekend zyn, en zulks gelukkende, beryken dergelyke Liebel-Schryvers het oogmerk, waar toe zy door Groot-Brittannien en de Aanhangers van dat Ryk omgekogt zyn, zulks blykt, want waare weezendlyk hunnen oogmerken goed, moesten zy zo wel het een als het ander melden, en wel voornaamlyk moesten zy doen, (gelyk ik hier) eerstelyk met aan te toonen, zo bereids gedaan is, hoe in den Jaare 1770. door een Verklaaring van de STAATEN GENERAAL en die van zyne HOOGHEID en den RAAD van STAATEN duidelyk blykt, dat het aanzien van deezen Staat en derzelver Veiligheid van de gewigtigste gedeeltens van dien Principaal, van onze Zee-Macht afhangd, en 'er dus niet om een Land-Macht gedacht kon worden, of men moet tevens die der Zee-Macht versterken. Dit is volgens de ernstigen aandrang in den Jaare 1770. ook het gevoelen der STAATEN GENERAAL, zyn HOOGHEID, en dat van den RAAD van STAATEN reeds gem. en door den W. Ed. Gt. ACHTBAARE Regeering van *Amsterdam* toe gestemd.

Derhalve zal nog kan het niemand vreemd voorkoomen, wanneer dit Plan ter vermeerdering der Landmacht in den Jaare 1778. onder de oogen Hunner Wel Ed. Gt. Achtb. kwam, het een groote verwondering by

by dezelve moest veroorzaaken, dat in het gem. Plan geen *Jota* of *Tuttel* melding wierd gemaakt, van een Verbeetering of Verſterking betreffende Neerlands Zee-Weezen, het welk agt Jaaren te vooren zo beklaaglyk was voorgedraagen, en als het aldernoodzakelykst wierd aangemerkt, en met groot recht mogten hun wel Ed. Gt. Achtb. verwagten, zo 'er ter beveiliging deezer Landen Maatregulen wierde genoomen, dezelve zich over de gemeene verzekering, zo te Land als ter Zee zich behoorden uit te ſtrekken, te meer was hier reeden voor, alzo door de Onlusten tusſchen Engeland en America gereezen, onze Koophandel door de Onrechtvaardige Handelwys der Britten dagelyks niet alleen veel kwam te leyden, maar in dat zelve Jaar 1778. genoeg uit de handelwys der Engelſchen te voorzien was, het Britsch Ministerie niet als nadeelige Desſeine jegens deeze Landen ſmeeden, zaaken die, wy vertrouwen moeten dat de *Staaten Generaal* dat zyn DOORL. HOOGHEID en de RAAD van STAATEN even zo goed het gevaar van voorzien konde, als het blykt dat Amſtels Regeering met reede gedaan heeft. En met grond kan en moet men zulks vertrouwen, als men nagaat particulieren getrouwen Schryvers, meer als eens, het gevaar daar onze Commercie van de kant van Engeland in was, met leevendige verwen hebben afgeſchilderd, onder alle de braave Vaderlander LODEWYK THEODORUS, Graave van *Nasſau la Leck*, in zyn Brieven over de Americaanſche Onlusten, als ook de Getrouwe *Baron* van de *Capellen*, ook mede in zeeker Plan ter verbetering van Neerlands Zee-Weezen.

Men

Men kan niet zeggen, of de Magiſtraat van Amſterdam te last leggen, dat zy hun gevoelen over dit gewichtig Point hebbe verzweegen, alzo in de Reſolutien van de Vroedſchap der Stad Amſterdam van den 1. September 1778. wel duidelyk gezegd word.

„ Dat zo uit de Inleiding der gem. Brief van de „ Heeren STAATEN GENERAAL, als anderzints natuur„ lyke wyze moest verwagt worden, dat by dezelve „ Brief (*namentlyk het Plan ter vermeerdering der Land-„ Macht*) zoude worden geſprooken van middelen, „ *tot Generaale voorzieninge aangaande de algemeene* „ *zeekerheid, veiligheid en beſcherming van den* Lande, „ *zo wel aan de Zee- als aan de Landzyde:* te meer daar „ de Bezittingen van deeze Republicq *over Zee* en „ haare Koophandel, in zodanige algemeene Onlus„ ten, in gantsch geen minder gevaar, als haare be„ zittingen aan deeze zyde van den Oceaan, kunnen „ geoordeeld worden te zyn; ja zelfs de Koophandel „ reeds merkelyke nadeelen ter Zee heeft geleeden, „ en nog lydt, terwyl men aan de Land-Zyde tot hier „ toe een volle rust heeft genooten; en by de voorsz. „ Brief zelve word erkend, dat de Geſchillen tusſchen „ Vrankryk en Engeland waarſchynelyk ter Zee be„ ſlist ſtaan te worden. — Waar uit volgen moet, „ dat het gevaar ter Zee, daadelyk plaats heeft, daar „ in tegendeel, aan de Land-Zyde alleenlyk eene „ mogelykheid van verſpreiding van Oorlog, (tot hier „ toe, van deeze Staat ver verwydert,) plaats kan „ hebben.

Deeze Aanmerking van de VROEDSCHAP der Stad

Am-

Amsterdam, wagten zich de Liebel-Schryvers wel om melding van te maaken.

Neen, zy zeggen maar enkel dat onze Getrouwe Magistraat weigerachtig geweest is, om het Plan ter vermeerdering der Land-Milietie toe te stemmen, om aldus de eenvoudige; anders braave Ingezeetenen op te hitzen; (wat verfooijelyke verraderlyke Vindingen dier snoode Schryvers;) doch *de Waarheid is ondoodelyk.* Zulks blykt hier, want hoe zorgvuldig de Liebel-Schryvers die zoeken te verbergen, hoe luisterryker zy voor de Wel Ed. Gt. *Achtbaare Magistraat* van *Amsterdam* op komt. Getuigenis zyn onder meer waarheden, deeze Letteren, als aantoonende hoe die getrouwe Regeering in voorn. Jaare 1770. reeds Cordaat heeft aangebooden, te willen mede werken, niet alleen ter verbetering van het nodig voorgesteld Zee- maar ook van het Land Militaire weezen, en daar schiet geen twyfel over, had het voorstel in de Brief van de Heeren *Staaten Generaal*, betreffende het Plan ter vermeerdering der Land-Troupen ook melding gemaakt, van gelyke zorg te draagen tot een Vermeerdering van Zee-Macht, of hun Wel Ed. Gt. Achtb. zoude gereedelyk toegesprongen hebben, doch nu was zulks ondoenlyk, — want om eens onbevynst als een waare Hollander te spreeken; met het toestemmen der Land-Milietie te vermeerderen, en de Zee-Magt te verzuimen, zoude ik geen beter vergelykenis mede overeen kunne brengen. Als dat schoon wy reeds met een Wind uit het Y na de Stad waaijende, een ontstaane brand in de Scheepen voor de

de Laag zagen, waar van de vonken tot ons overwaaijende, de Burgers aan de Buitekant, in gevaar ſtelde, om door de vlam geruineerd te worden, wy in de plaats van als dan de Brandſpuiten om het woede der Vlamme te keeren, ter hulpe aan de Buitenkant te brengen juist het tegendeel handelde, laatende hun over aan de genaade van het Vuur, terwyl wy de Spuiten buiten de Utrechtſche Poort plaatſen tegen dat 'er eens brand mogt koomen.

Ik denk dat niemand my dit bedisputeeren kan, als ik zeg dat dit een zaak zoude zyn geheel tegens de Natuur ſtrydende.

Dus wel te recht zegt de Reſolutie van de Vroedſchap der Stad *Amſterdam* 'er natuurlyker wys moest verwagt worden, dat dit voorgem. Plan van 1778. zo wel op het in ſtaat ſtellen der Zee-Macht als Land-Macht diende te hebben gezien.

Te meer als men nagaat, dat het in een tyd was, dat onze Negotianten, Kooplieden en Reeders door Request op Request hunnen om hulp ſchreeuwende ſtemmen, om Beſcherming te vinden tegen de Engelſchen, daagelyks voor de hooge Machten lieten hooren.

Het zoude my niet vreemd doen, dat eenige dit Werkje leezende, verwachten zullen, dat ik hun de zaak ontwinden zal, waar door het bygekoomen is, dat terwyl de noodzakelykheid ter vermeerdering van de Zee-Macht, gepaard met de Landmilitie in den Jaare 1770. zo klaar en ernſtig is voorgedraagen, en Hun Wel Ed. Gt. Achtb. niet alleen hunne bewilliging daar in betoonde.

Maar

Maar in den Jaare 1774. den 16. Maart by hunne besluit, zo ver is gegaan, om het voorstel van zyne HOOGHEID en den RAAD van STAATEN vermeerdering van Land- en Zee-Weezen te helpen ondersteunen, en meede te wille werken, mits staat te kunnen maaken op de daadelyke Toetelling der Penningen der Bondgenooten, reeds meer gem. Uit dit een en ander, blykt klaarlyk dat tusschen de STAATEN GENERAAL, zyn DOORL. HOOGHEID, de RAAD van STAATEN en de *Bondgenooten* en hun *Wel Ed. Gt. Achtb.* de *Magistraat* van *Amsterdam* geen de minste verschillendheid van gedachten heeft plaats gevonden, over de noodzaakelykheid, om Zee- en Land-macht beide in behoorlyke staat te brengen; en dat het ook niet heeft gehaaperd, aan voldoende Voorslaagen, van weegens de STAATEN van HOLLAND gedaan; die immers zonder vooroordeel gesprooken, als de Resolutie meld, „ moeste begreepen worden, meer als vol-„ doende te zyn, aan het oogmerk van zyn HOOG-„ HEID en den RAAD van STAATEN: vermits daar „ by heeft aangebooden, GELYKE *poogingen te doen*, „ *voor de versterking van de Trouppes te Lande* als „ voor de Jaarlyksche uitrusting ter Zee."

Ik zal my om de wydloopigheid te vermyden hier niet verder in de Resolutie van Amsterdam inlaaten, en alleenig maar zeggen, zo 'er zulke mogten zyn, die gedachte hebben dat ik hun de zaak zal ontwinden, waar het door toekomt, dat in den Jaare 1778. enkel maar op de vermeerdering der Land-Troupen met voorbygaan der Zee-Magt is aangedrongen. Ik daarop antwoorde, het voor my een *Gordiaansche*

knoop

knoop is, die ik bid en wensch 'er geen reeden gevonden word, een Alxanders Staal genoodzaakt zal zyn te ontbinden, want als de meergemelde Resolutie duidelyk te verstaan geeft, zo het ontspruiten mogt, dat uit de Inkomste ter Admiraliteit, geen genoegsaame Penningen konde gefourneerd worden, om op een vermeerdering der Zee-Magt te denken, zo betaamde het zo veel te minder, om het Finantie weezen door vermeerdering van Land-Troupen uit te putten, want zulks doende, zoude wy de weezendlyke Brand haar gang laaten gaan, en de Spuit brengen ter plaatzen daar nog geen Vlam ja de minste vonk te zien is, in korte woorden als de Magistraat daar toe hunne stem gegeeven had, zoude zy te beschuldigen geweest zyn, daar zy nu getoond hebben, het waare welzyn deezer Landen, te weeten de Commercie en Navigatie, als de hoofdzenuw deezer Landen (zo zyne Doorl. Hoogheid zelfs zegt) te hebben beschermd.

Hier meede zal ik hier van afstappen, en een treed nader doen, daar de getrouwe vooruitzicht van de Amsterdamsche Regeering wederom ten klaarste in doorstraald. Ja dat zo de Wel Ed. Groot Achtbaaren Magistraat dier Stad niet als voorzichtige en Wyze Vaders zorg gedraagen hadden, om door een preparatoirlyk Plan met een afgevaardigde van het Congres de Noord-Americaanen hoop te doen scheppen, om na de Onafhanglykheid door Engeland erkend, als dan hunnen vermoogen aan te willen wenden, dat tusschen deeze Republicq en de 13 Provincien een Commercie Tractaat wierd opgerecht.

 Door

Door welke voorzigtige Maatregulen, wy God zy geloofd! ons de pas niet hebben zien affnyden, dat het Verraderlyke Engeland Ons buiten de Americaansche Commercie heeft geslooten, want dat zulks de toeleg van het Britsch Ministerie is geweest, heeft men klaar bewys van, en wel uit de mond van een Engelschman zelve, namentlyk de Heer Burke! In zyne Redevoering aangaande het in beslag neemen der Goederen op *St. Eustatius*. Deeze Heer schoon een gebooren Brit, heeft echter getoond een anderen Ziel te bezitten dan veele van zyne Landaard; als verfoeijende niet alleen de Gruuwelen door zyn Landgenooten gepleegd aan de Ongelukkige Inwoonders des gemelde Eylands, waar van hy zegt in de Jaarboeken geen Exempel te vinden is, dat Christen Volkeren ja Turken nog Barbaaren in de Verlichtste Eeuwen, ooit zo Tirannelyk met hunne overwonnelingen geleefd hebben, maar dat meer is, hy heeft zich niet ontzien, om volmondig uit te verklaaren, dat een Koning die de overgaaf van een Volk aanneemd, en het daar door binnen de paalen zyner Regeering toelaat, doch naderhand het recht der Volken schend, en dat zelve Volk van hun Eygendom beroofd, moet daar door geacht worden, zyn Koninglyk gezag te verbeuren, en slegts voor een Roover gehouden worden, het was belachelyk (gaat hy voort) voor een oogenblik te onderstellen, dat een Onderdaan alle zyne bezittinge, en het geheele voordeel van Koninglyke Protextie zou kunne verliezen, en nogthans tot Gehoorzaamheid ver-

plicht

plicht blyven. Deeze zelve Engelsman, deeze zelve Heer BURKE, welke betoond hy meerder vrees heeft, om de Gerechtigheid te kort te doen, als dat hy fchroom bezit voor de Ongenaaden zyner Koning of deszelfs trots Minifterie. Deeze zelve Heer herhaal ik, die blyke geeft, hy de waarheid hooger fchat als zyn Leeven, geeft in verftaanbaare Termen te kennen, de Ontrouwe en Verraderlyke Laagen, reeds lang in het Britsch Minifterie voorgenoomen. Ziet hier zyn eyge woorden, na hy vooraf de deerlyke ftaat, door de laaste Orcaan in de West-Indien befchreeven heeft, waar door hy oordeeld dat de ftem der Menfchelyke Barmhertigheid by andere Volken geopferveerd zynden, ook by de Engelfche had behooren plaats te hebben gehad. „ Maar wy, wy integendeel (*zegt de oprechte* „ BURKE) fcheenen voordeel gedaan te hebben, „ met het algemeen Onheil, en de Vernieling on- „ zer Vyanden beraamd te hebben in het zelve „ oogenblik van hun Elenden. In December (gaat „ hy voort) was het *Manifest* tegen *Holland* eerst „ bekend gemaakt, en zeer vroeg in *February* was „ onze Macht in de West-Indien gereed, tot de „ onderneeming. Hy mogt MISSCHIEN hier uit op- „ maaken, dat de order om *St: Euftatius* aan te „ tasten, voor de Oorlogs-Verklaaring was vooraf- „ gegaan. *Maar hy zoude zich vernoegen, met te* „ *zeggen, dat of onze Ministers of onze Bevelheb-* „ *bers boven maaten vlytig waaren, en dat hy of het* „ *ongemeen Vooruitzicht, van de eene of de Vaar-* „ *digheid van de anderen moest pryzen.*

 Op-

Opſerveerd eens myn geachte Vaderlanders! dat dit de taal van een Engelschman is, die zich wel wagten zoude aldus te ſpreeken zo hy niet ſecuur met waarheeden kon bewyzen, dat de order om *St. Euſtatius* aan te tasten, lang voor de Oorlogs-Verklaaring door het Hof van Engeland was gegeeven; want ſchoon hy hier het woord MISSCHIEN gebruikt, zo moet men zulks echter aanmerken, dat hy 'er zeer wel van onderrecht geweest is: en in 't laaste daar hy ſpreekt van de Vlyd der Ministers en Bevelhebbers kan men gerustelyk op vertrouwen, eerder een Schemp van BURKE op het Ministerie is, als dat zulks zyn waare meening zou zyn geweest.

Deeze woorden van een Engelsman geſprooken, zo wy die eens met onze gedachte naauwkeurig opſerveeren, zouden wy dan niet mooge en moeten beſluiten dat ons lieve Vaderland in zulk een gevaar heeft geweest, als wy mooglyk na de Tyd, dat wy door Spanje vry wierde verklaard, ons immer bevonden hebben, dit zal ſommige lieden vreemd in de ooren klinken, en echter vertrouw ik vastelyk dat het zo is: Ja, zo *Amſtels* MAGISTRAAT naast GOD ons niet behoed had, door het *Preparatoirlyk Plan*, den HEMEL weet hoe of het met ons afgeloopen zou hebben; want zo men de woorden van den Engelschman BURKE naleid, en daar en boven in bedenking neemt, hoe wy lang voor het *Preparatoirlyk Plan* men *America* bekend geraakte, ja zelfs voor wy iets konde vermoede, van de gedaane voorſlag der KEYZERINNE van *Rusland*

we-

wegens het fluiten eener Gewaapende Neutraliteyt, hoe wy zeg ik door het Hof van Engeland behandeld zyn geworden, met de Goederen en Scheepen deezer Landen te rooven en te Confisceeren, zonder de minfte achting voor den Staat te betoonen, moeten wy dan niet voor vast ftellen, dat het Britsch Minifterie niet anders gezogt heeft, als een Vreedebreuk met ons te maaken? Zekerlyk ja. Te meer moeten wy in dit gevoelen bevestigd worden. Zo wy verder reflecteeren dat hoe meer de waarfchynlykheid zich voor Engeland openbaarden, dat het zelve Ryk de Hoop wel mogt opgeeven om ooit wederom in het bezit van America te geraaken. — Hoe meer de eyfchen van het Britfche Hof vermeenigvuldigd, Trotfcher, Meesterachtig, drygender, en hunnen handelwys jegens ons geweldadiger geworden zyn.

Het fpreekt van zelve, en de Natuur der zaak brengt het meede, dat een Hof het welk met haare Bondgenoot in vreede zoekt te blyven, zulke verregaande ftappen van onheufche behandeling, als deze *Republicq* van Engeland heeft moeten verdraagen niet zal onderneemen, of daar moet een geheime toeleg weezen, om by de eerfte ockazie een gezogten reeden te vinden, om door een Vreedebreuk zich van zodanig een Bondgenoot te verwyderen, de Politiecque zo hier te Landen als Elders, ja zelfs de Engelfche Papieren, hebben reeds voor drie Jaaren meer als genoeg niet onduister laaten blyken, dat 'er gevaarlyke aanflaagen

 aan

aan het Hof van Londen tegens de Vereënigde Nederlanden wierden gesmeed.

En welke waaren die aanslaagen? *daar men nu de* dadelyke uitwerkselen van ziet, en die nog droeviger geweest zoude hebben, was het door het Wys en Voorzichtig gedrag van Amstels REGEERRING niet belet geworden, waar van ik bereids een schaaduw gegeeven heb, in myn laatste Werkje, genaamd *Onfylbaaren Oogenzalf voor de Gemeene Man*, te weeten dat het Hof van ST. JAMES klaarblykelyk ziende, het Tyd, Moeite, Geld en Bloed verspild was, om het machtig en reeds te veel verbitterd America door Waapenen te dwingen, en wel bemerkende, hoe langer deeze Oorlog duurde, hoe grooter de verbittering zoude worden, en hoe meerder de Americaanen van de Engelschen zoude verwyderen, het derhalve voor het Britsche Hof het veiligst was, om dit voor te koomen, en ten anderen in overweeging neemende, dat zy gevaar liepen door de Hulp van Vrankryk en Spanjen, om eindelyk America voor onafhanglyk te moeten verklaaren, in welke geval gemaklyk had kunnen gebeuren, dat de Engelsche als dan, als de gedwonge party, juist zulke voordeelige Conditien by het aangaan van een Vreedens Tractaat niet zoude kunne bedingen, als wel, wanneer zy vrywillig hun Recht op America lieten vaaren. Dit alles moog een ieder vryelyk vertrouwen, is by het Engelsch Ministerie, lang voorzien en overwoogen, daar wy te meer in bevestigd worden, als wy de Aanspraa-

ken

ken der Leeden van het Britsch Miniſterie van voor drie Jaaren nagaan.

Nu begrypt, hoop ik een ieder lichtelyk, dat het voor een Volk zo Wangunstig, zo Schraapzugtig, dat zich niet als door eygen belang laat beheerſchen, zo als de Engelſchen beſtaan, een harde noot te kraaken en een brok is, die zy naauwlyks verzwelgen kunnen, om America dat hun Jaarlyks onnoemelyke ſchatten opbracht, voor altoos kwyt te zyn. — Hier over heeft het Listige Ministerie gedacht, en alle vonden geſmeed, om best die ſchaaden te boeten, en zo klaar als de ZON deeze AARDBOL van 's Hemels Trans beſchynd, geloofd my, hebben zy Britten in deezer voegen geredineerd.

„ Ons Recht op America te behouden is onmo-
„ gelyk, Oorloogen wy langer, en hebben het on-
„ geluk, dat wy gedwongen afſtand moeten doen,
„ zullen wy moeten tekenen, dat men ons voor-
„ legd, wat raad is hier voor? Geene andere als
„ deeze, om zo veel moogelyk is, op de zwakſte,
„ geruste en onze meest vertrouwende Bondgenoo-
„ ten die ſchaade te boeten, te weeten de Vereë-
„ nigde Nederlanden, doch dit moet ſuptiel toe gaan,
„ wy moeten bevoorens door Klagten, Verwytin-
„ gen, Bedrygingen als anderſins, (ſchoon nog zo on-
„ gegrond) eenige verwydering met hun H. Mog.
„ maaken, dit moet tot gevolg hebben dat wy in
„ ſtilten Vlooten na deeze Gerustzittende Bondge-
„ nooten hunnen Buitenlandſche Bezittinge, zo in

 „ de

„ de Oost als West geleegen heen zenden, en terwyl wy door onze Ridder JORK die een opperbaas in het vynzen is, dan eens zullen laaten klaagen, dan eens drygen, dan hem wederom verzekering van Oprechte Vriendſchap van zyne Majeſteit laaten geeven, om door die weg H. H. MOG. in ſlaap te wiegen, in die tusſchentyd zullen wy ons Naatje naaijen, met de *Kaap de Goede-Hoop*, *St. Euſtatius*, *Sabo*, *St. Martin*, *Eſiquebo*, *Demmerary*, en is het moogelyk *Surinaamen* en *Curacao* te overrompelen, en te veroveren, terwyl wy die zelve list in de *Oost* zullen gebruiken, wat de Nederlanden betreft, kunnen door het verzuim met het verſterke hunner Zee-Magt zulks niet beletten. — Dit gelukkende zullen wy op tweederly wyze onze ſchaaden door het verlies van America eenigermaaten zien vergoed, ten anderen zo zullen wy altoos de bovendryvenſte Natie in het ſtuk van Koophandel op America blyven, zo dat het nog alles niet verlooren zal zyn, en ten derde, zo zullen wy het lang gewenscht genoegen ſmaaken, om de kwynende Koophandel van de *Republicq* die wy bereids half de keel toegewrongen hebben, verders te mogen verwurgen.

„ Eerſtelyk zullen wy onze Schaaden zien vergoed, door dien wy by het berooven dier Buitenlandſche Bezittinge van den Staat, alle de Inwoonders zonder onderſcheid, hunnen Goederen zullen Confisceeren, dit zal vooreerst onze uitge-

„ putte

„ putte Schatkisten vervullen, ten tweede door het „ verkrygen van de *Kaap de Goede Hoop* kunnen wy „ de Nederlandsche Vaart op Oostindien belemme„ ren, en veel afbreuk doen, en met het verkry„ gen van *St. Eustatius* zien wy ons meester van „ de Algemeene Markt der *West-Indien*, welke „ Markt-Plaats van ons zelve afhangd, om daage„ lyks meer en meer te doen aangroeijen, zo gauw „ als wy America voor onafhanglyk verklaaren, en „ het geen zy voorslaan toestemmen en vooral in 't „ oog houden by het sluiten van Tractaaten, Vrank„ ryk en Spanjen geen scheel oog of nadenken te „ geeven. Ja zelfs omtrent die twee Kroonen alle „ toegeevendheid te gebruiken, alleen moeten wy be„ dacht zyn, dat het de Americaanen niet vry zal „ staan, Commercie op Holland te dryven, en dat „ zy hun verplichten booven dien, zo wy over het „ neemen der buitenlandsche bezittingen met de Re„ publicq in Oorlog geraaken, ons als dan hulp zul„ len verleenen; dit geschiedende, zien wy ons niet „ alleen meester van de Westindische Handel, maar „ ondersteund door de Macht van *America* zal het „ van ons goedvinden afhangen, of wy verstaan „ dat de *Hollanders* Negotie zullen dryven of „ niet. — ”

Daar geliefde Nederlanders, dit moet gy gelooven is het snoode projekt van Groot-Brittannien geweest. Ik vraag uw nu af, als men dit wel inziet, of deeze Landen wel immer na dat Spanjen ons voor vry verklaard heeft, in zulk een gevaarlyke

toeſtand hebben geweest? en wie hebben wy naast God te danken, dat deeze Desſeine en Trouwelooze oogmerken van het Hof van Londen mislukt zyn?

My dunkt ik hoor myn Lands-Lieden zeggen, het is geen vraagens waard, ja al juichende tot eeuwige en onſterflyke Eer der Regeering hun uitbazuinen, 't zyn Amstels Vaderen, het is de Regeering van *Amſterdam* die de Republicq, die de Commercie voor een geweldige val behoed hebben, door hunnen voorzichtig en wys vooruitziende getrouw Gedrag, door een *Preparatoirlyk Plan*, ons in ſtaat te ſtellen, om met de yverige dappere *Americaanen*, wanneer H. H. Mog. het maar begeeren, een Commercie-Tractaat aan te gaan, waar door Engeland verſtooken word, om ons niet Trouweloolyk buiten den Koophandel op America te kunnen ſluiten.

Begrypt nu eens Land- en Tydgenooten, wat Monsters dat het moeten zyn, die nog wel in het midden van ons woonende, door vuile lasterlyke Liebellen durven onderneemen de braave *Regeering* van *Amſterdam*, hunne getrouwe oudſte Penſionaris, en de yverige Vaderlander de Heer de Neufville te beſchempen, te ſchenden en te berispen. —— *Hemel* hoe kan uw Rechtvaardigheid het gedoogen? —— Ik moet daar niet dieper overdenken. ——

Doch myn waarde Leezers wild gy eens weeten, als de Regeering van Amſterdam, gewygerd hadden in onderhandeling over een *Preparatoirlyk*

Plan

Plan met de Americaanſche Commisſaris van het Congres te treeden, wat dan het natuurlyk gevolg zou kunnen geweest hebben; wiskunstig het volgende.

Zo gaauw het Congres verſtaan zoude hebbe, hunne Commisſaris glad en al afgeſlaagen was geworden, van de Grootſte en Aanzienlykſte Koopſtad dezer *Republicq*, zo moest daar uit volgen, wyl wy hunnen Vriendſchap afſloegen, zy in het ſluiten van Tractaaten met Engeland ons ook niet zoude hebben ontzien.

Dus geen wonder, toen *Groot-Brittannie* tegen allen verwagting, een voorſlag van Gewaapende Neutraliteit zag verſchynen, en dat hy beſpeurde dat H. H. Mog. niet ongenegen waaren, het zelve te omhelzen, dat Ryk woedende en raazende wierd, geen kunstgreepen verzuimden, dat deze *Republicq* daar buiten zoude blyven, in welke hoop het Hof van *Londen* nog altoos bleef, tot het volvoeren van de Britten hun Godloos oogmerk, maar ook deeze Hoop, daar zy hun mede troetelde verviel niet alleen; doch dat hun nog harder viel, zy zagen door het gevangen neemen van de Heer Lauwerens uit deszelfs papieren, hoe de Regeering van Amſterdam, door getrouwe waakzaamheid, hun Godloos Projekt om ons buiten de Americaanſche Koophandel te ſluiten vernietigd had.

Het zoude aan geen Stoffe ontbreeken, om een Foliant van een tamelyke dikten te ſchryven, zo men al de bewyzen wilde aanhaalen, waar in de Burger-Vaderen van Amſterdam, hunnen onvermoeide

de

de Vlyt en Getrouwheid voor Land en Stad altoos getoond hebben: ja zulks nog doen.

Men behoefd niet meer te doen, als het oog maar te wenden op de Memorie den 18. *Maijus* dezes Jaars 1781. door H. Wel Ed. Gt. Achtb. in de Vergadering van *Holland* voorgedraagen, hoe dat daar aangedrongen word, om onderzoek te doen, wat de oorzaak is, de toerusting ter Zee zo langſaam voortgaat, en de Werkloosheid der Vloot vertraagd, onder geduurig voorwenden, van gebrek aan Victualie, Kanon, Hout en Manſchap; ja zelfs hoe H. Wel Ed. Gt. Achtb. uit een zuivere Vaderlandſche vlyt aandringen, om Gecommitteerden te benoemen, van Probiteit en goede Patriotten, om de zaak naar behooren te onderzoeken. Wie durft of kan langer twyfelen, of onze goede Regeering is ſchandelyk door die Rebellerie der verraderlyke Liebel-Schryvers gehoond en geſchonden?

Ik vraag U waarde Leezers, kan 'er getrouwer, kan 'er met loffelyker zugt tot 's Lands welzyn gehandeld worden. Als in de Propoſitie van H. W. E. Gt. Achtb. aan de *Edele Groot Moogende Heeren Staaten* van *Holland* gedaan: daar Amſtels Regeering zo duidelyk te kennen geeft, de toeſtand en het gebrek van *Ammunitie*, *Provizie* en *Victualie* op 's Lands Vloot, waar door de Bevelhebbers der Scheepen in de onmooglykheid geſteld zyn, om vooreerst aan hunne Orders te obediëeren. Ja daar H. W. Ed. Gt. Achtb. met alle ernst en kragt aandringen, onder vertooning en aanwyzing van de

Nood

Nood der Landen, dat over zulks zo ſpoedig als mogelyk mogte worde order daar in geſchaft, niets word in de gem. Propoſitie gezegd, of het geeft alles blyke van Vaderlyke Trouw en Zorg voor Land en Stad. Onder alle brengen zy onder het oog aan H. E. Gt. Mog. hoe dat door den Heere extra Ambasſadeur van deezen Staat aan het Hof van *St. Petersburg*, reeds van tyd tot tyd gewaarſchouwd is geworden, dat wy van het gezegde Hof nog van deszelfs Bondgenooten, geen meerder hulp te wagten hadden, dan die geproportioneerd was aan de Efforts die de Republicq zelve zoude doen. Waarlyk, zaaken daar de zuivere welmeenende Vlyt en aandrang tot voortgang, ten nutte van het Vaderland klaarblykelyk ingezien kan worden.

Geen wonder, dus, dat hoe de Laster ook gewoed heeft, de Deugd en Trouw triompheerd, gelyk blykt aan het Declaratoir van Gedeputeerden der Stad *Dordrecht* omtrent de Propoſitie van *Amſterdam*, ter Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog., op den 18. *May* laastleeden gedaan: als ook uit de aanteekening van de Gedeputeerde myner Vaderſtad *Haarlem*, omtrent de Proviſioneele Reſolutie by hun Ed. Gr. Mog. op de *Propoſitie* van *Amſterdam* genoomen, welke beide Steeden niet alleen gemelde Propoſitie door haare goedkeuring hebbe bekroond, maar zelve de *Wel Ed. Groot Achtb. Heeren Burgermeesteren* en *Regeerders* der *Stad Amſterdam* op het hartelykst dank te betuigen, voor de oprechte Yver waar mede gem. Heeren door deeze hunne

falu-

falutaire, en zo hoognodige Demarche de waare belangens van het lieve en reeds te zeer verfwakte Vaderland toonde in het oog te houden, door een loffelyke zucht ter bevordering der algemeene belangens.

Het waare te wenfchen dat door dit voorbeeld der Steeden *Dordrecht* en *Haarlem* de anderen, zo Steeden als Provintien dezer Landen mogten opgewekt worden, haar voorbeeld te volgen, om gelykerhand met de loflyke Regeering van *Amfterdam*, meede te werken, om 's Lands vervallen Luister in deszelfs voorige Staat te herftellen. De gelegendheid bied zich daar toe aan, de Commercie met America zo zorgvuldig door Amftels-Vaderen bewaard, word ons door een Plenipotentiaris van het Congres aangebooden, de zuchten en wenfchen van Neerlands Fabriquers en Negotianten ftygen reeds Hemelwaards, dat zy een zaak zien vertraagen, waar van zy reeds door een flaauwe Schets in de Memorie van zyne *Exfelentie* den *Heere* JOHN ADAMS, *Schildknaap*, *Minister Plenipotentiaris* van het *Congres* der 13 vereenigde Staaten van Noord-America, aan H. H. Mog. het zoete voorgevoele fmaaken, om Neerlands vervallen handel, met luister te zien herleeven. GOD die deze Landen altoos befchermt heeft, geeve onze Hooge Machten de noodige wysheid, op dat Engelands trotfche behandeling gedempt word, haare Onrechtvaardige behandeling gedwongen word een eynde te neemen en deeze Republicq bloeije moog Eeuw in Eeuw uit.

OP HET ZELVE.

Den Hemel-vorst wensch ('K,die zich noemd *Vaderlander*,)
Dat ieder die dit leest, hier door verlichting krygen,
En ziet hoe men den Raad, door Laster dorst betygen;
De trouwe Waakers van ons 's Lands Commercie Stander

De *Britsche* Haat, op Hun (*alleen en op geen ander*,)
Is om hun Waakzaamheid, daar veele slaapend zwygen:
De *Raad* van *Amsterdam*, die zag ons Handel drygen.
Dus is den *Brit* slegts kwaad zy waaren hem te schrander.

Toen 't schelmstuk was mislukt, bleef een weg nog maar oopen,
Dat was dat Jork door Goud, was 't mooglyk om meest koopen,
Te weeten, trouw'loos Volk wiens pennen zyn te huur.

Dit is ten deel gelukt, doch alles kon niet baaten,
De Laster zwigten moest, voor onze Magistraaten
Hun Trouw en Deugd, die voor ons Land verstrekt een Muur.

